

Sangen fra havet

HANDLINGSREFERAT

Fire år gammel mister Ben sin mor, samme kveld som han får en lillesøster, Saoirse. Seks år senere er faren, Conor, fortsatt ikke ferdig med å sørge over sin høyt savnede kone, og Saoirse har ennå ikke lært seg å snakke.

De tre bor alene på en øy hvor Conor jobber som fyrvokter, men en dag bestemmer barnas strenge farmor seg for at barna skal bo hos henne i byen på fastlandet. Med dette begynner en reise hvor bror og søster langsomt skjønner hvor mye de betyr for hverandre.

Samme kveld som de kommer til byen, flykter barna tilbake til sin far. På veien hjem begynner de merkeligste ting å skje, og den følelseløse Ugleheksa dukker opp og forsøker å fange Saoirse. Ben skjønner at lillesøsteren hans er en selkie, et havvesen som forvandles til en sel, bare hun kan få tak i morens gamle selskinnkåpe.

Uten denne kåpas forvandling kan Saoirse aldri finne stemmen sin, og uten stemmen sin kan hun ikke synges selkienes sang, sangen fra havet, som kan befri feer, alver, kjemper og andre fabelskapninger fra en forbannelse som den følelseløse Ugleheksa sprer ut over landet.

Men selskinnkåpa har faren i frustrasjon kastet i havet. Nå haster det med å få den opp fra dypet før Ugleheksa har rammet samtlige fabelskapninger med sine heksekunster, samt å forhindre at Saoirse, som uten stemmen sin blir stadig svakere, dør.

EGNETHET/LÆREPLANREFERANSER

* **Klassetrinn: 1.-4. klasse**

Sangen fra havet har fått aldersgrense seks år. Medietilsynet begrunner dette med at filmen inneholder "enkelte dramatiske scener og nifse skikkelser".

I skolesammenheng vil filmen passe best for aldersgruppa 6 til 12 år. Filmene har en veldig bred appell, og mye å by på også overfor et eldre publikum, men dette studieopplegget retter seg primært mot de syv første skoletrinnene.

* Relevante fag: Norsk, samfunnsfag, KRLE, kunst og håndverk og musikk

Det faglige arbeidet før og etter visningen av Sangen fra havet vil kunne bidra til å nå flere av lærerplanens kompetansemål. Her er eksempler:

NORSK

* Kompetansemål etter 2., 4. og 7. årstrinn innen hovedtemaene Muntlig kommunikasjon og Språk, litteratur og kultur

SAMFUNNSFAG

* Kompetansemål etter 4. og 7. årstrinn innen hovedtemaene Geografi og Samfunnskunnskap.

KRISTENDOM, RELIGION, LIVSSYN OG ETIKK

* Kompetansemål etter 4. og 7. årstrinn innen hovedtemaet Filosofi og etikk.

KUNST OG HÅNDVERK

* Kompetansemål etter 2. og 4. årstrinn innen hovedtemaet Visuell kommunikasjon og etter 7. årstrinn etter hovedtemaene visuell kommunikasjon og kunst.

MUSIKK

* Kompetansemål etter 2., 4. og 7. årstrinn innen hovedtemaene Musisere og Lytte.

Les mer på <http://www.udir.no/Lareplaner>

Filmstudieark

Forfatter: Per Olav Heimstad

Klassetrinn: [1. - 4. trinn, 5. - 7. trinn]

Fag: Musikk, Kunst og håndverk, KRLE-faget, Samfunnsfag, Norsk

Tema: Eventyr/fantasy, Historie, Kunst, Oppvekst/familie, Vennskap/respekt

Fakta

Originaltittel: Song of the Sea

Regi: Tomm Moore

Roller: David Rawle, Brendan Gleeson, Fionnula Flanagan, Lisa Hannigan, Lucy O'Connell, Jon Kenny, Pat Shortt, Colm

O'Snodaigh, Liam Hourican, Kevin Swierszcz

Manus: Will Collins

Genre: Eventyr / Animasjon / Barnefilm

Nasjonalitet: Irland / Danmark / Frankrike / Belgia / Luxembourg

Språk: norsk

Produksjonsselskap: GKids, Cartoon Saloon, Melusine Prods., the Big Farm, Superprod, Norlum, Irish Film Board, Film Fund Luxembourg, Eurimages Fund, Council of Europe, Broadcasting Authority of Ireland, Film and Audiovisual Centre of Wallonia Brussels Federation, Inver Inves

Musikk: Bruno Coulais, Kila

Lengde: 1 t. 33 min.

Distribusjon: Arthaus

Produksjonsår: 2014

Aldersgrense: 6 år

Filmplakat:

FILMOMTALE

Sangen fra havet (Song of the Sea) er en Oscar-nominert, irsk animasjonsfilm regissert av Tomm Moore. Moore er fra før kjent for bl.a. animasjonsfilmen The Secret of Kells (2009).

Sangen fra havet er laget med tradisjonell, håndtegnet og håndmalt animasjonsteknikk. Mye av all den positive responsen filmen har mottatt fra presse og publikum går på at den blir opplevd som et visuelt kunstverk.

Filmens fortelling, skrevet av Tomm Moore, er inspirert av irske sagn, om selkiene, skapninger som er halvt menneske og halvt sel. Sagn om selkiene finner man også igjen i folklore fra Færøyene, Island og Skottland.

Sentralt i filmens handling og budskap står viktigheten av å ikke fornekte eller fortrenge følelser. Filmene viser hvordan livet kan bestå av mange ulike sinnstemninger, og at disse er en naturlig ingrediens i tilværelsen, også de vonde. Men triste opplevelser og tunge tider blir lettere å forholde seg til om man åpner opp for de menneskene man har rundt seg.

Handlingen er lagt til Irland, 1981. Hovedpersonene er søskenparet Ben og Saoirse (uttales 'Sear-sha') og deres foreldre Conor og Broanagh.

I den norsk-dubbede versjonen kan man høre stemmene til blant annet Anders Baasmo Christiansen, Lise Fjeldstad, Trond-Viggo Torgersen og Ane Brun. Sistnevnte bidrar også med sang.

Tre temamessig relaterte filmer med ferdige studieopplegg:

Modig (USA, 2012): <http://www.filmweb.no/skolekino/incoming/article1064723.ece>

Reisa til Fjærkongens rike (Norge, 2014): <http://www.filmweb.no/skolekino/incoming/article1205856.ece>

Innsiden ut: <http://www.filmweb.no/skolekino/incoming/article1236942.ece>

Filmtrailer: <http://www.filmweb.no/trailere/article1206284.ece>

Filmens offisielle Facebook-side: <https://www.facebook.com/pages/Song-of-the-Sea/729306753756067?fref=ts>

OPPGAVESAMLING

Oppgavene under kommer ikke i en bestemt rekkefølge. Disse kan ulike faglærere og elever selv velge blant for å rette fagutbyttet dit man ønsker. Merk: Det er ikke tenkt at det skal jobbes med samtlige oppgaver.

Hver enkelt lærer må også, med utgangspunkt i egen elevmasse, vurdere (og eventuelt korrigere) vanskelighetsnivået/formuleringene til de ulike oppgaver. Velg også selv om besvarelsene skal skje skriftlig

eller muntlig, og hvor vidt elevene skal jobbe individuelt eller i grupper. Mange av oppgavene passer godt til klassediskusjon.

Flere av spørsmålene/oppgavene kan nødvendigvis ikke besvares ut fra informasjon fra filmen alene. Å i tillegg gi elevene tilgang til internett og øvrige oppslagsverk vil være avgjørende. Langt fra alle spørsmål vil ha klare fasitsvar.

Noen av spørsmålene/oppgavene henspiller på mindre fremtredende – men viktige – elementer i handlingen. Det bør derfor ikke være for stor avstand i tid mellom forarbeid, visning og etterarbeid. Vær også oppmerksom på at enkelte oppgaver vil røpe elementer fra filmens slutt. Disse kan man, for filmopplevelsens skyld, tilbakeholde til etter at visningen er over.

A: KARAKTERENE

- 1) Beskriv Ben. Fortell hva du synes er hans sterke og svake sider som storebror.
- 2) Beskriv Saoirse (uttales 'Sear-sha'). Hva tror du Ben synes gjør henne til en god søster? Hva tror du han synes er vanskeligst med å være broren hennes?
- 3) På hvilke ulike måter skjønner vi i filmens start at Conor savner kona si veldig?
- 4) Ben og Saoirses mor, Broangh, er en selkie. (Bruk internett for å finne ut mer om selkier.) Hvorfor tror du hun ble sammen med Conor, til tross for at han var et vanlig menneske?
- 5) Når Ben og Saoirse sin farmor tar barna med seg til byen sier hun: - Ben, jeg vil ikke ha tårer i denne bilen eller i mitt hus. Hvorfor tror du hun sier dette? Hva sier dette om hva slags menneske farmora er?
- 6) I løpet av historien forandrer både Ben, Saoirse, faren Conor og farmora seg i veldig stor grad. Snakk sammen om på hvilke ulike måter de fire er blitt nye mennesker på.

B: FØLELSER

(Se også spørsmålsgruppe «C: KUNST» med oppgaver knyttet til å tegne følelser.)

- 1) Hvor mange ulike følelser kan det være naturlig å ha i løpet av en uke? Hva med i løpet av et liv, tror dere? Snakk sammen i klassen og lag en liste. Hvilke av disse følelsene ønsker man å ha mest av? Er det mulig å unngå noen av disse følelsene?
- 2) Hvilke ulike følelser ga filmopplevelsen deg? Gjorde noen av scenene i filmen deg trist? Ble du noen gang glad i løpet av handlingen? Redd? Sint? Spent? Hva fikk deg til å le eller gråte? Gjorde noe deg frustrert? Reagerte andre i klassen på samme måte som deg? Snakk sammen i klassen.
- 3) Ugleheksa hater følelser og tror mennesker får det bedre om hun tar følelsene fra dem. Hun prøver å ta Bens følelser også, men han roper til henne: - Det hjelper ikke i det hele tatt. Det blir bare verre! Snakk sammen i klassen om hva som kan skje med et menneske om man alltid forsøker å skjule følelsene sine.
- 4) Ben og Saoirse synes at barn bør være uten bekymringer. Er dere enige? Er det mulig å leve bekymringsløst?
- 5) Hva er søskenkjærlighet? Hva er forskjellen på denne type kjærlighet og andre typer kjærlighet?
- 6) Hvilke ulike former for kjærlighet finner du eksempler på i denne filmen?
- 7) Hvis man savner noen, hva kan man gjøre for at savnet ikke skal føles så vondt?
- 8) Hvordan kan man oppdage at noen har det vondt? Hva kan man gjøre for at denne personen kan få det bedre?
- 9) I filmens sluttsekvens: Hvorfor valgte barnas mor, Broangh, å la Saoirse bli igjen hos Ben og Conor, istedenfor å ta henne med seg til fabelriket?

C: KUNST

- 1) Tegn en tegning av Ben og Saoirse. Ha med enten hav, skog, by eller landsbygd i tegningen din.
- 2) I filmen ser vi ulike følelser innesperrede i Ugleheksas mange glass. Hvordan kan man tegne følelser? Velg deg tre forskjellige følelser og lag tre tegninger som passer til disse.
- 3) Forestill deg at du har en fe som venn. Lag en tegning av hvordan du synes denne feen skulle ha sett ut.
- 4) Tegn hvordan du synes en øy skulle ha sett ut, om du skulle ha bodd der.
- 5) Tegn en spennende havbunn, som du kunne ha tenkt deg og reist til dersom du hadde din egen ubåt.
- 6) Lag et kart som viser veien fra der du er, til et annet sted du kunne ha tenkt deg å være.
- 7) I filmen fremstilles skapninger som er tomme for følelser, som skulpturer av stein. Hvorfor tror du de som har laget denne historien har valgt å bruke stein som symbol på følelsesløshet?

8) Hvordan blir en animasjonsfilm til? Sangen fra havet er laget av mange tusen håndtegnede og håndmalte bilder. Hva er det som gjør at disse blir til en film med «levende bilder»?

DIVERSE

1) Filmens handling er lagt til Irland. Byen barnas farmor bor i er Dublin. Finn Irland og Dublin på et Europakart. (Hva tror du er likheter mellom naturen i Irland og i Norge?)

2) Hva er en konkylie? Har du noen gang lagt øret inntil en konkylieåpning? Hva hører du?

3) Hva er et fyrårn? Hva slags jobb har en fyrvokter?

4) I filmens start hører vi stemmen til Broagh (mora) si: «Menneskebarn, slipp alt du har. Kom dit vannet og vinden drar. Du og feen sammen går. For i denne verden er det mer gråt enn det du og jeg forstår.» Hva tror du menes med dette?

5) Selkier er fabelskapninger man kan høre om i folklore fra både Irland, Færøyene, Island og Skottland. Bruk internett og finn mer stoff om disse skapningene.

6) Hva er en fe? Finnes feer? (I filmen kaller feene seg selv for «Det andre folket» og «De gode naboene».) Har du hørt om feer i norske eventyr? Diskuter i klassen.

7) Hvilke skapninger er det i norsk folklore som blir til stein? Finner du likhetstrekk mellom Sangen fra Havet og andre eventyrfortellinger du kjenner til?

8) Hvilke likhetstrekk er det mellom historien om sjøguden Manannan og historien til Bens far, Conor?

9) Den kvelden Ben og Saoirse kommer til farmoras by, feirer de andre barna der Halloween. Hvor kommer Halloween-tradisjonen fra, og hvorfor feirer vi denne dagen? Bruk internett.

Send gjerne respons på dette filmstudiearket til poh@pohphoto.com. Takk!

av Per Olav Heimstad

Per Olav Heimstad (f. 1973) er adjunkt og har undervist i ungdomsskolen siden 1999. Han driver også enmannsfirmat POHphoto (pohphoto.com) hvor han bl.a. jobber som fotograf, film-/musikkanmelder, tegneserietegner, forfatter og statist/smårolleskuespiller. Han bor i Åsgårdstrand sammen med kone, to sønner og mange filmteoribøker.

Norsk Filminstitutt

Adresse Oslo: Dronningens gate 16 0152 Oslo, +47 22 47 45 00

Adresse Bergen: Media City Bergen, Lars Hilles gate 30, 5008 Bergen